

Az esti közös imádság felépítése

I. BEVEZETŐ RÉSZ

HARANGOZÁS, BEVONULÁS
[BŰNBÁNATI IMÁDSÁG]
BEVEZETŐ KÖNYÖRGÉS
[DICSŐÍTŐ ÉNEK]
ZSOLTÁROZÁS

II. IGEI RÉSZ

IGEOLVASÁS (CAPITULUM)
IGEHIRDETÉS
RESPONZÓRIUM
GYŰLEKEZETI ÉNEK (HIMNUSZ)
ÁTVEZETŐ SORPÁR (VERZIKULUS)

III. IMÁDSÁGOS RÉSZ

AZ ESTI ISTENTISZTELET CANTICUMA – MAGNIFICAT/NUNC DIMITTIS
[A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)]
[CSENDESSÉG, MOTETTA, HANGSZERES ZENEMŰ]
[HIRDETÉS]
ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGŐ IMÁDSÁG
[KYRIE]
MIATYÁNK

IV. BEFEJEZŐ RÉSZ

ÁLDÁS
[BENEDICAMUS]
[ZÁRÓÉNEK]

18. Esti közös imádság (vespera/kompletórium)

I. BEVEZETŐ RÉSZ

HARANGOZÁS, BEVONULÁS

A lelkész és a szolgálattevők a sekrestyében együtt imádkoznak, majd a harangozás végén belépnek a templomba. A lelkész/liturgus az oltár elé áll, a szolgálattevők a számukra kijelölt helyre vonulnak. (A bevonulás történhet csendben, kísérheti orgonajáték is, de még szebb, ha a liturgikus kórus énekelve foglalja el a helyét.)

A gyülekezet feláll.

[BŰNBÁNATI IMÁDSÁG]

A napzáró közös imádság (kompletórium) megkezdése előtt lelkiismeret-vizsgálatot tartunk, és bűnbánati imádságot mondunk.

Liturgus: Az Úr legyen veletek!

Gyülekezet: **És a te lelkeddel.**

Liturgus: Testvéreim! Valljuk meg bűneinket, és könyörögjünk Isten irgalmáért! Itt néhány másodperc csend tartható. Ezt követően a lelkész és a gyülekezet párbeszédese formában megvallja bűneit, és Istenhez fordul kegyelemért.

Lelkész: Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.

Gyülekezet: **A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtad, bocsássa meg bűnödöt, és vezessen az örök életre.**

Lelkész: Ámen.

Gyülekezet: **Megvallom előtted, Istenem, és előttetek, testvéreim, hogy vétkeztem gondolattal, szóval és cselekedettel. Sok jót elmulasztottam, sok rosszat elkövettem. Bánom bűnömet. Küzdök ellene. Kérlek benneteket, imádkozzatok értem Urunkhoz, Istenünkhöz.**

Lelkész: A mindenható és kegyelmes Isten könyörüljön rajtatok, bocsássa meg bűnötöket, és vezessen az örök életre.

Gyülekezet: **Ámen.**

BEVEZETŐ KÖNYÖRGÉS – *állva*

A liturgus és a gyülekezet párbeszédés formában kéri Isten segítségét és erejét a közös imádsághoz.

Liturgus/előénekese: *Gyülekezet:*

Úr Isten, figyel - mez - zél a mi segítsé - günk - re! *Uram Isten,*
si - ess min - ket meg - se - gí - te - ni min - den szük - sé - günk - ben,
Krisz - tus Jé - zu - sért, mi Urun - kért és Meg - vál - tón - kért.

(Ezt a fohászt énekelhetjük az EÉ 80. éneke szerint is.)

Liturgus:

Áldjuk az Atyát és a Fiút a Szent - lé - lek - kel e - gyütt!

Gyülekezet:

Dicsérjük és magasztaljuk őt ö - rök - ké! *Á - men.*

[DICSŐÍTŐ ÉNEK – *állva*]

A gyülekezet a Szentháromságot vagy Krisztust dicsőítő éneket énekel. Ha orgona kíséri az éneket, előtte csak igen rövid intonáció játszandó, hogy az ének közvetlenül kapcsolódjon a bevezető foháshoz.

ZSOLTÁROZÁS

A zsoltározás megkezdésekor a liturgus a helyére megy, és a gyülekezet helyet foglal. A zsoltározás a közös imádság egyik legősibb formája. Segít együtt Istenre figyelni, kiemelni gondolatainkból, és egyéni érzéseinket összehangolja a megváltott gyülekezet imádságával. A gyülekezet az előénekesek vezetésével általában három zsoltárt énekel. (Rövidebb alkalmakor elegendő egy is.) Recitálhatjuk a zsoltárokat a hozzá rendelt antifóna tónusával megegyező zsoltártónuson. A zsoltárverseket félkórusonként váltakozva szólaltatjuk meg. Énekelhetünk genfi zsoltárt vagy más zsoltárparafrázist is közösen vagy alternatim. Szükség esetén a zsoltárt dallam nélkül is mondhatja a gyülekezet, esetleg a liturgus egyedül olvashatja. Gazdag zsoltárvalogatást találunk a GyLK-ban.

IGEOLVASÁS (CAPITULUM)

A liturgus az oltárhoz vagy az ambóhoz megy, a gyülekezet feláll. Az igeolvasást salutatio vezetheti be.

Liturgus: *Gyülekezet:*

[Az Úr le-gyen ve - le - tek! És a te lel - ked - del!]

A capitulum általában rövid, többnyire nem evangéliumi igeszakasz, amely egy-egy fontos keresztény tanításra emlékeztet. Ünnepeken (vasárnap) és az ünnepek előestéjén (szombat) az adott ünnep igéi közül is választhatjuk az alapigét.

Liturgus: Hallgassátok meg Isten igéjét ... könyvből!
A liturgus felolvassa a kiválasztott igeszakaszt.

*Az igeszakasz végén
(őszövétségi igénél):*

Liturgus:

Áldjuk az U - rat, mert ir - gal - mas,

Gyülekezet:

és beszéde meg-ma-rad ö - rök - ké.

Vagy (levélbeli olvasmánynál/epistolánál):

Liturgus:

Urunk, szentelj meg minket i-géd-del!

Gyülekezet:

A te i-géd i-gaz-ság.

Vagy (evangéliumi igénél):

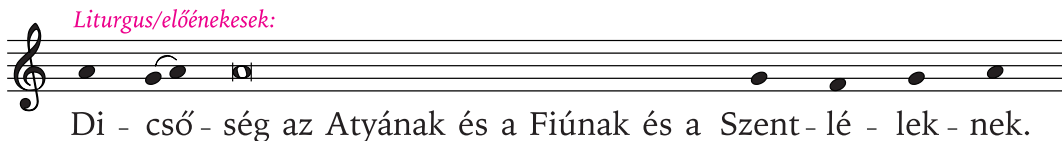
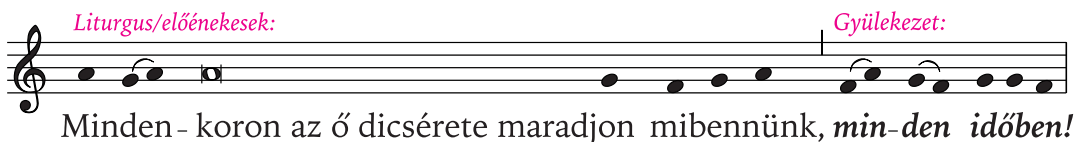
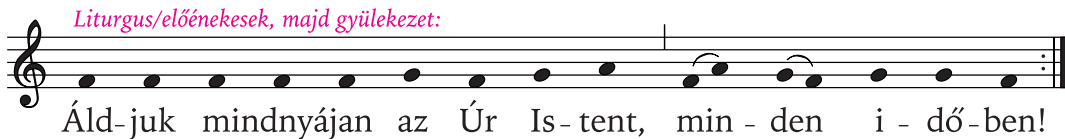
Az igeolvasás után a gyülekezet helyet foglal, rövid csendet tartunk, majd az igehirdetés következik.

IGEHIRDETÉS

Az igeolvasás után rövid igemagyarázat, igehirdetés tartható. A prédikációt imádság zárhatja le.

RESPONZÓRIUM

Isten igéjére a gyülekezet responzóriummal felel a GyLK szerint vagy a következő módon:

GYÜLEKEZETI ÉNEK (HIMNUSZ)

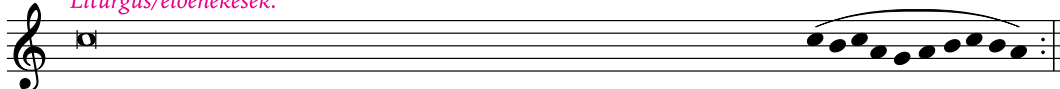
A gyülekezet a napszaknak vagy az egyházi évnek megfelelő éneket énekel.

A vesperás istentiszteleten hagyományosan ez a himnusz helye, de evangélikus egyházunkban az ősi gregorián énekek mellett itt egyenrangúan megszólalhatnak koráljaink is. Az éneket orgona-előjáték vezetheti be. Ha az istentiszteleten énekkar is szolgál, helyes a gyülekezeti éneket alternatívan énekelni.

ÁTVEZETŐ SORPÁR (VERZIKULUS)

A verzikulus összeköti az igei részt az istentisztelet imádságos részével. A verzikulust a GyLK-ból választjuk, vagy a következő sorpárt énekeljük:

Liturgus/előénekesek:

A mi estvéli könyörgésünk jusson tehozzád, Úr Is-ten!

Gyülekezet:

És szálljon mireánk a te irgalmassá - - god!

III. IMÁDSÁGOS RÉSZ

MAGNIFICAT – AZ ESTI ISTENTISZTELET CANTICUMA

A Magnificat éneklése bizonyos értelemben a vespera csúcspontja: az egész gyülekezet együtt imádkozik Máriának, Jézus anyjának a szavaival, dicsőítve a Mindenhatót, aki közösséget vállal a halandókkal, hogy megmentse őket.

A canticum zsoltárszerű költemény, így a zsoltárokhoz hasonló módon, antifonálisan (keretverssel, majd félkaronként váltakozva) énekeljük. A Magnificat antifónája ünnepkörönként változik, vagy a következő általános antifónával énekelhető.

A Magnificatot az egész gyülekezet állva énekl.

Antifóna

Előénekes, majd gyülekezet:

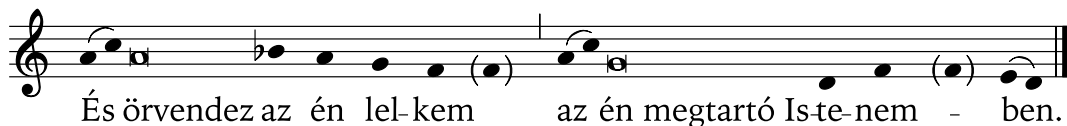

Krisz-tust, Üd-vö - zí- tón- ket, ö - rök Is- tent, Má- ri - a Fi - át

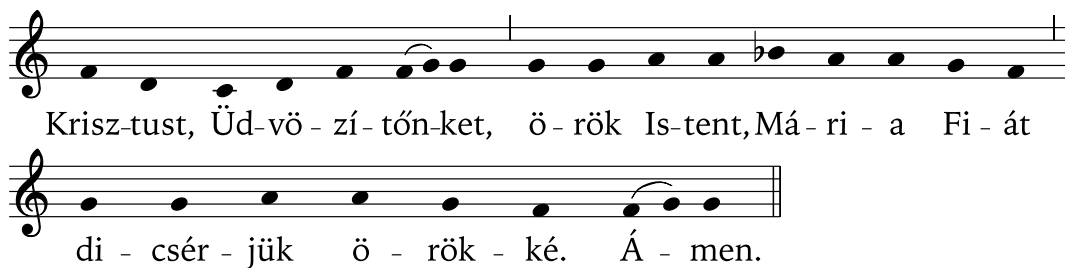
di - csér - jük ö - rök - ké. Á - men.

Liturgus:

- I. Mert reátekintett szolgálóleánya alázatos állapotjára, * és íme, boldognak mond minden nemzedék.
- II. Mert nagy dolgokat tett velem a Hatalmas, * és szent az ő neve.
- I. Irgalma megmarad nemzedékről nemzedékre * azokon, akik félik őt.
- II. Hatalmas dolgot cselekszik karjával, * szétszórja a szívük szándékában gőgösöket.
- I. Uralkodókat dönt le trónjukról, * és magasra emel megalázottakat.
- II. Éhezőket halmoz el javakkal, * és üres kézzel küld el gazdagokat.
- I. Felkarolja Izráelt, az ő szolgáját * és megemlékezik irgalmáról,
- II. Amint megígérte atyáinknak, * Ábrahámnak és magvának örökké.
- A doxológiát az I. és II. kar közösen is énekelheti.
- I. Dicsőség az Atyának és a Fiúnak * és a Szentléleknek.
- II. Miképpen volt kezdetben, most és mindenkor, * és mindörökkön-örökké.
Ámen.

Az antifóna megismétlése közösen:

Vagy:

A napzáró esti istentiszteleten (kompletórium) hagyományosan Simeon hálaénekét (Nunc dimittis) énekeljük canticumként, állva. (Megtalálható a GyLK-ban a 783-as szám alatt.)

Antifóna
Előénekesek, majd gyülekezet:

(1. tónus)

Tarts meg, U-rám, vir-rasz-tá-sunk-ban, ó-rizz meg al-vá-sunk-ban,
hogy Krisztus-sal vir-rasszunk, és bé-kes-ség-ben nyu-god-junk!

Előénekesek:

I.

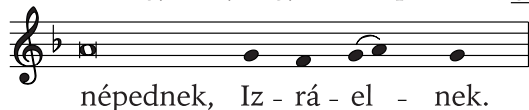
Most bo-csátod el szolgálodat, Uram, * a te igéd szerint bé-kes-ség-ben.

II. Mert lát-ták sze-me-im * a te üd-vös-sé-ge-det.

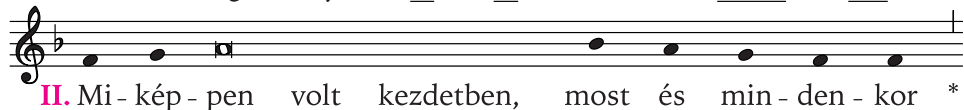
I. A-kit ren-del-tél * minden népek szí-ne e-lőtt.

II. Hogy fény legyen a népek vilá-gos-sá-gá-ra * és dicsőségére

népednek, Iz-rá-el-nek.

I. Di-cső-ség az Atyának és a Fi-ú-nak * és a Szent-lé-lek-nek,

II. Mi-kép-pen volt kezdetben, most és min-den-kor *

és mindörökkön-ö-rök-ké. Á-men.

Az antifóna megisméltése közösen:

Tarts meg, U-rám, vir-rasz-tá-sunk-ban, ó-rizz meg al-vá-sunk-ban,
hogy Krisztus-sal vir-rasszunk, és bé-kes-ség-ben nyu-god-junk!

[A NAP IMÁDSÁGA (KOLLEKTA)]

A gyülekezet a kollekta alatt állva marad.

A liturgus rövid imádságot – általában az LK-ból az ünnepi időnek megfelelő kollektát – olvas, vagy a következő, általános könyörgést mondja:

Liturgus: Imádkozzunk! Mindenható, örök Isten, ki egyetlen Fiadat adtad nekünk, hogy bűneinkért áldozat legyen, és hogy megmutassa az új és örök életet! Kérünk téged, segíts, hogy nagy jótéteményedet igazán megismerjük, és az ő életének példáját igyekezzünk mindenkor neked tetsző módon követni, az Úr Jézus Krisztus által, aki veled és a Szentlélekkel Isten, él és uralkodik mind-örökkön-örökké.

Vagy:

Maradj velünk, Urunk, mert esteledik, és a nap aláhanyatlott! Maradj velünk és egész egyházzal! Maradj velünk a nap alkonyán, az élet alkonyán, a világ alkonyán! Maradj velünk kegyelmeddel és jóságoddal, szent igéddel és szentségeiddel, vigasztalásoddal és áldásoddal! Maradj velünk, ha ránk borul a szenvedés és a nyomorúság éjszakája, a kételkedés és a kísértés éjszakája, a kínos halál éjszakája! Maradj velünk és minden híveddel most és örökké! *EÉ 731. o.*

Gyülekezet: **Ámen.**

A gyülekezet helyet foglal.

[CSENDESSÉG, MOTETTA, HANGSZERES ZENEMŰ]

Itt egy-két perces csend tartható, amely kinek-kinek alkalmat ad arra, hogy magában imádkozzék. Ha énekar is szolgál az istentiszteleten, akkor itt az adott ünnephez kapcsolódó motettát énekel, esetleg a kántor vagy más hangszeresek az elmélyedést segítő zeneművet szólaltatnak meg.

[HIRDETÉS]

Az általános könyörgés előtt szükség esetén hirdetések hangozhatnak el. Az előre megírt hirdetés tájékoztat a gyülekezet előtt álló alkalmakról, és utal az általános könyörgés témáira.

ÁLTALÁNOS KÖNYÖRGŐ IMÁDSÁG

Az általános könyörgés egy-egy szakaszát más szolgálattelvők (lektorok) is olvashatják. A szakaszok így fejeződnek be:

Liturgus vagy lektor: ... Jézus Krisztusért kérünk,

Gyülekezet: **Urunk, hallgass meg minket!**

Vagy

az alábbi, Luther litániája nyomán megfogalmazott könyörgést mondja a gyülekezettel felváltva (a könyörgés megtalálható a GyLK 209. oldalán):

Liturgus: Istenünk és Atyánk! Végtelen irgalmasságodban bízva könyörögünk mindazért, amiért tetszésed szerint könyörögnünk kell.

Mi, szegény bűnösök, könyörögünk,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Szent egyházadat kormányozd és igazgasd,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Egyházad minden püspökét, lelkészét és szolgálóját igédben és a keresztény életben őrizd meg,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Minden elnyomástól és üldözéstől óvj meg,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A tévelygőket és a félrevezetetteket magadhoz térítsd meg,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Engedd a sátánt legyőznünk,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Aratásodba hűségese munkásokat küldj,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Az igehirdetéshez adj nekik erőt és Szentlelket,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A szomorkodókat és a csüggedőket segítsd és vigasztald,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A népeknek békességet és egyetértést adj,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Elöljáróinkat vezesd és óvd,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Lakóhelyünket áldd és védelmezd,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A szükségben és veszélyben lévőknek siess segítségére,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A várandós édesanyáknak egészséges gyermeket adj,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: A gyermekeket és a betegeket oltalmazd,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Az ártatlanul fogvatartottaknak adj szabadulást,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Légy a magányosokkal és az elhagyottakkal,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Minden embernek irgalmazz,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Ellenségeinknek és üldözőinknek bocsáss meg,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Káromlóidat térítsd magadhoz,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Elegendő táplálékot adj,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Kegyelmesen hallgass meg minket,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Liturgus: Jézus Krisztus, Isten Fia,

Gyülekezet: **hallgass meg, Úristen!**

Az imádságot egyszerű Kyrie kapcsolhatja a Miatyánkhoz.

[KYRIE]

Liturgus/előénekesek: *Gyülekezet:*

Uram, hallgasd meg imádsá-gomat, és jusson el hozzád kiál-tásom!

U - ram, ir - gal - mazz! Krisz - tus, ke - gyel - mezz! U - ram, ir - gal - mazz!

MIATYÁNK

Az Úrtól tanult imádságot közvetlenül a Kyrie után – minden bevezető szöveg nélkül – közösen éneкли vagy mondja a gyülekezet.

Lelkész: *Gyülekezet:*

Mi Atyánk, a-ki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te ne-ved,
jöjjön el a te országod, legyen meg a te a-ka-ra-tod, amint a
mennyben, úgy a föl-dön is. Min-den-na-pi ke-nye-rün- ket
add meg nekünk ma, és bocsásd meg vét-ke-in- ket, miképpen
mi is meg-bo-csá-tunk az el-le-nünk vét-ke-zők- nek,
és ne vígy minket kí-sér-tés-be, de szabadíts meg a go-nosztól,
mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.

ÁLDÁS

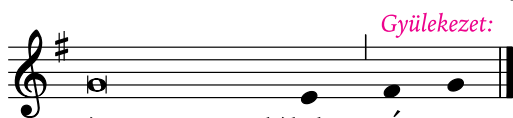
A gyülekezet feláll. A liturgus a szentháromsági áldást mondja vagy énekl.
(Ha a liturgus nem lelkész, akkor a szentháromsági áldás többes szám első személyben mondott változatát használja.)

Áldjon meg titeket a minden-ha-tó Is-ten, az Atya és a **+**Fi-ú

Liturgus, ha nem lelkész:

Áldjon meg minket a mindenha-tó Is-ten, az Atya és a **+**Fi-ú

és a Szentlélek! **Á**-men.

és a Szentlélek! **Á**-men.

[BENEDICAMUS]

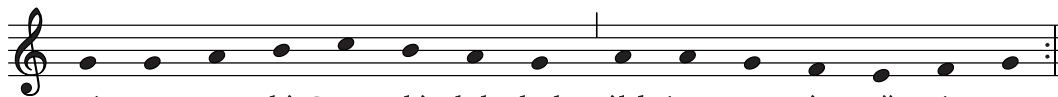
A Benedicamus is áldó énekvers, így helyettesítheti az áldást, vagy csatlakozhat hozzá. Énekelhetjük a liturgikus időszaknak megfelelő szöveggel vagy a következő általános áldó formulával:

A te-rem-tó A-tya Is-ten és meg-vál-tó Fi-ú Is-ten,

Gyülekezet:

Mindnyájan, mi ke-resz-tyé-nek, fél-jük Is-tent mint U-run-kat,

vi-gasz-ta-ló Szent-lé-lek-kel áld-jon meg és ó-riz-zen.

és di-csér-jük i-gaz hit-ből mind-ö-rök-kön-ö-rök-ké.

A szolgálattelvők és a gyülekezeti tagok csendben kivonulnak a templomból, vagy helyüket elfoglalva záróéneket énekelnek.

[ZÁRÓÉNEK]

A gyülekezet záróéneket énekelhet a napszaknak vagy az egyházi évnek megfelelően.